1960

నవంబర్24

ద కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్, బొంబే సిటి II

v.

శ్రీ సీతల్‌దాస్ తీరథ్‌దాస్

(జె. ఎల్. కపూర్, ఎం. హిదయతుల్లా మరియు జె. సి. షా, న్యాయమూర్తులు)

ఆదాయపు పన్ను - డిక్రీ క్రింద భార్య మరియు పిల్లలకు చెల్లించాల్సిన మెయింటెనెన్స్ - మొత్తం ఆదాయం నుంచి మినహాయించవచ్చా.

తన భార్య మరియు పిల్లలకు మెయింటెనెన్స్ అందజేస్తు మదింపుదారుని పై సమ్మతి డిక్రీ జారీ చేయబడింది. ఈ డిక్రీ మదింపుదారుని ఆదాయం పై ఎటువంటి ఛార్జీని సృష్టించలేదు. డిక్రీ క్రింద చెల్లించిన మొత్తాన్ని ఆదాయపు పన్ను మదింపులో మదింపుదారుడు తన మొత్తం ఆదాయం నుండి మినహాయింపును క్లెయిము చేశాడు.

నిర్ణయించారు, మదింపుదారుడు మినహాయింపుకు అర్హుడు కాదు. బాధ్యత ద్వారా ఆదాయం మదింపుదారుకు చేరకముందే అధిగమించే హక్కు ద్వారా మళ్లించబడినప్పుడు, అది మినహాయించదగినది; కానీ అటువంటి ఆదాయం మదింపుదారునికి చేరిన తరువాత ఒక బాధ్యతను నిర్వర్తించడానికి ఆదాయాన్ని వర్తింపజేయాల్సి వచ్చినప్పుడు, అది మినహాయించదగినది కాదు. మినహాయించాలి అనుకున్న మొత్తం వాస్తవానికి మదింపుదారుడికి ఆదాయంగా చేరిందా లేదా అన్నది నిజమైన పరీక్ష ప్రస్తుత కేస్‌లో, పన్ను మదింపుదారుని యొక్క భార్య మరియు పిల్లలు పన్ను చెల్లింపుదారుని ఆదాయంలో కొంత భాగాన్ని పొందారు, మదింపుదారుడు తన సొంత ఆదాయంగా

పొందిన తరువాత.

బిజోయ్ సింగ్ దుధురియా v. *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్* (1933) I ఐ. టి. ఆర్. 135, వర్తించదు. *పి. సి. మల్లిక్* v. *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్ బెంగాల్*, (1938) 6 ఐ. టి. ఆర్. 206, వర్తిస్తుంది. *దీవాన్ కిషన్ కిశోర్* v. *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్* (1933) I ఐ. టి. ఆర్. 143, *సేథ్ మోతీలాల్ మానెక్ చంద్* v. *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్* (1957) 31 ఐ. టి. ఆర్. 735, *మిసెస్ ఖండేరావ్ గాయేక్వార్* v. *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్* (1948) 16 ఐ. టి. ఆర్. 294, *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్ బొంబాయి* v. *మకాంజీ లాల్జీ* (1937) 5 ఐ. టి. ఆర్. 539, *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్ బొంబాయి* v. *డి. ఆర్. నాయక్*, (1939) 7 ఐ. టి. ఆర్. 362, *డి. సి. ఐచ్, విషయంలో*, (1940) 9 ఐ. టి. ఆర్. 236, *హీరాలాల్, విషయంలో*, (1945) 13 ఐ. టి. ఆర్. 512 మరియు *వి. ఎం. రఘువలు నాయుడు & సన్స్* v. *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్* (1950) 18 ఐ. టి. ఆర్. 787, ప్రస్తావించబడ్డాయి.

సివిల్ అప్పీల్ అధికారపరిధి: అప్పీల్ నెంబరు 528/1959.

ఐ. టీ. ఆర్ నెంబరు 15 ఆఫ్ 1957 లో 1957 సెప్టెంబరు 20న బొంబే హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వుల నుండి అప్పీల్.

హర్దయాల్ హార్డీ మరియు *డి. గుప్తా*, పిటిషనర్ తరఫున.

ఆర్. జె. కోలా, ఎస్. ఎన్. ఆండ్లే జె. బి. దాదాచాంజీ, రమేశ్వర్ నాథ్ మరియు *పి. ఎల్. వోహ్రా* ప్రతివాది తరపున.

1960. నవంబర్ 24. కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును వెలువరించినది

హిదయతుల్లా న్యాయమూర్తి. – ఆదాయపు పన్ను రిఫరెన్స్ నంబర్ 15 ఆఫ్ 1957లో, 1957 సెప్టెంబర్ 20న బొంబే హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వులకు వ్యతిరేకంగా ఆదాయపు పన్ను

చట్టంలోని సెక్షన్ 66 ఏ (2) కింద ధ్రువీకరణ పత్రంతో ఆదాయపు పన్ను కమిషనర్, బాంబే సిటీ-II ఈ అప్పీల్ దాఖలు చేశారు.

బాంబేలోని ఆదాయపు పన్ను అప్పీలేట్ ట్రిబ్యునల్ అభిప్రాయం కోసం హైకోర్టుకు పంపిన ప్రశ్న

"1953-54, 1954-55 మదింపు సంవత్సరాలకు సంబంధిత గత ఏడాది మొత్తం ఆదాయం నుంచి రూ.1,350 నుంచి రూ.18,000 వరకు మినహాయింపు పొందేందుకు మదింపుదారుడు అర్హుడేనా?

బొంబాయికి చెందిన సీతల్‌దాస్ తీర్థదాస్ అనే వ్యక్తికి అనేక ఆదాయ మార్గాలు ఉన్నాయి, వాటిలో ప్రధానమైనవి ఆస్తి, స్టాక్స్ మరియు షేర్లు, బ్యాంకు డిపాజిట్లు మరియు మెసర్స్ సీతల్‌దాస్ తీరత్‌దాస్ అని పిలువబడే సంస్థతో వాటా. అతను ఆర్థిక సంవత్సరాన్ని తన అకౌంటింగ్ సంవత్సరంగా అనుసరిస్తాడు. 1953-54, 1954-55 మదింపు సంవత్సరాల్లో ఆయన మొత్తం ఆదాయం వరుసగా రూ.50,375 మరియు రూ.55,160/-గా లెక్కించారు. ఈ లెక్కింపును ఆయన వివాదాస్పదం చేయనప్పటికీ వాటి నుండి మొదటి మదింపు సంవత్సరంలో రూ.1,350 మరియు రెండో మదింపు సంవత్సరంలో రూ.18,000 మొత్తాన్ని తన భార్య బాయి దేవిబెన్ మరియు పిల్లలకు మెయింటెనెన్స్ కింద చెల్లించాల్సి ఉండిందనే కారణంతో మినహాయించాలని కోరాడు. మెయింటెనెన్స్ అలవెన్స్, ప్రత్యేక నివాసం మరియు కూతుళ్ళకు వివాహ ఖర్చులు మరియు మెయింటెనెన్స్ బకాయిలు తదితరాల కోసం బాంబే హైకోర్టులో (సూట్ నెంబర్102 ఆఫ్ 1951) దావా వేశారు. 1953 మార్చి 11న సమ్మతి డిక్రీ జారీ చేయబడింది మరియు నెలకు రూ.1,500 మెయింటెనెన్స్ అలవెన్స్ చెల్లించాలని డిక్రీ చేయబడింది. 1953 మార్చి 31తో ముగిసిన ఖాతా సంవత్సరానికి ఒకే ఒక్కచెల్లింపు చేయబడింది, భార్య మరియు పిల్లలు నివసిస్తున్న ఫ్లాట్‌కు అద్దెగాను నెలకు రూ.150 మినహాయించి, డిక్రీ కింద మెయింటెనెన్స్ కింద చెల్లించిన మొత్తం రూ.1,350కి చేరింది. రెండో ఏడాది నెలకు రూ.1,500 చొప్పున మెయింటెనెన్స్ రూ.18,000కు

చేరి యిది, దానిని మినహాయింపుగా కోరాడు.

ఆస్తిపై ఎలాంటి చార్జ్ ఏర్పడలేదు మరియు ఈ విషయం ఆదాయపు పన్ను చట్టంలోని సెక్షన్ 9 (1) (iv) కింద పరిగణనలోకి తీసుకోబడదు. అయితే బిజోయ్ సింగ్ దుధురియా v. కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్ (1) కేసులో ప్రీవీ కౌన్సిల్ ఇచ్చిన తీర్పు ఆధారంగానే మదింపుదారుడు ఈ మినహాయింపు కోరాడు. మదింపుదారు ఈ వాదనను ఆదాయపు పన్ను అధికారి తోసిపుచ్చారు, అప్పీలేట్ అసిస్టెంట్ కమీషనర్ అప్పీలుపై వారి నిర్ణయాన్ని ధృవీకరించారు. తదుపరి అప్పీలుపై ట్రిబ్యునల్ ఇలా వ్యాఖ్యానించింది:

"ఇది స్పష్టమైన మరియు సరళమైన కేసు, ఇక్కడ ఒక మదింపుదారుడు తన ఆదాయంలో కొంత భాగాన్ని వ్యక్తిగత మరియు చట్టపరమైన బాధ్యత ఉన్న వ్యక్తుల నిర్వహణ కోసం వర్తింపజేయవలసి ఉంటుంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో మొత్తం ఆదాయం నుంచి ఎలాంటి మినహాయింపు ఇవ్వడానికి ఆదాయపు పన్ను చట్టం అనుమతించదు."

ట్రిబ్యునల్ కేసు వివరణలో పేర్కొంది మదింపుదారుడు తరఫు న్యాయవాది తన వాదనను ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొన్నారు అని:

"నా మొత్తం ఆదాయం నుండి ఈ మొత్తాన్ని మినహాయించాలని నేను కోరుతున్నాను, ఎందుకంటే నా నిజమైన మొత్తం ఆదాయం ఏదైతో లెక్కించబడినదో అది, దీనిని నేను వివాదం చేయను, డిక్రీ కింద చెల్లించిన మెయింటెనెన్స్ మొత్తాన్ని తగ్గించి."

దివాన్ కిషన్ కిశోర్ v. *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్* (2) కేసులో లాహోర్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై కూడా మదింపుదారుడు ఆధారపడినట్లు తెలుస్తోంది. అయితే ట్రిబ్యునల్ ప్రశ్నను హైకోర్టు అభిప్రాయం కోసం పంపింది.

సేఠ్ మోతీలాల్ మానెక్ చంద్ v. *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్* (3) మరియు *ప్రిన్స్ ఖండేరావ్ గాయెక్వార్* v. *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్* (4) అనే రెండు ప్రచురితమైన కేసులలో గతంలో అదే కోర్టు ఇచ్చిన రెండు తీర్పులను హైకోర్టు అనుసరించింది మరియు ఆ రెండు సందర్భాలలో నిర్ణయించినట్లుగా,

పరీక్ష కటేనని, ఆస్తిపై నిర్దేశం చేసేనప్పటికీ, మధ్యవర్తి నిప్పై చెల్లించాల్సిన బాధ్యత ఉన్నంత వరకు, అది కోర్టులో అమలు చేయగలిగింది. *బిజోయ్ సింగ్ దుధురియా కేసు* (1) లో, మధ్యవర్తి నిప్పై మెయింటెనెన్స్ ఒక ఛార్జీగా సృష్టించబడింది, మరియు ప్రివీ కౌన్సిల్ ఆదాయం ఆ మధ్యవర్తికి ఎప్పుడూ చేరలేదని భావించాలని, మెయింటెనెన్స్-హోల్డర్కు మళ్లించబడిందని పేర్కొంది.

(1) (1933) I ఐ. టి. ఆర్. 135. (2) (1933) I ఐ. టి. ఆర్. 143.

(3) (1957) 31 ఐ. టి. ఆర్. 735. (4) (1948) 16 ఐ. టి. ఆర్. 294.

అప్పీలు చేయబడిన తీర్పులో, డిక్రీ పరిధి వరకు ఆదాయాన్ని భార్య మరియు పిల్లలకు మళ్లించబడినట్లుగా పరిగణించాలని, మధ్యవర్తి చేతిలో ఎప్పుడు ఆదాయం గా కాలేదని నిర్ణయించింది.

ఈ నిర్ణయం మరియు బాంబే హైకోర్టు గతంలో ఇచ్చిన రెండు నిర్ణయాల ప్రమాణతను ఆదాయపు పన్ను కమిషనర్ ప్రశ్నించారు. డిపార్ట్మెంట్ లేవనెత్తిన వాదన సరైనదేనని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

ఇది మరియు ఇలాంటి కేసులను ఏ సూత్రం ఆధారంగా నిర్ణయించాలో చెప్పడానికి ముందు, సమస్య తీసుకునే అంశాలను వివరించే కొన్ని తీర్పులను మనం ప్రస్తావించవచ్చు. *బిజోయ్ సింగ్ దుధురియా కేసు* ([1]) లో జ్యుడీషియల్ కమిటీ తీసుకున్న నిర్ణయం ఈ అంశంపై ప్రధానమైన కేసు. అందులో, రాజు యొక్క సవతి తల్లి మెయింటెనెన్స్ కోసం దావా వేసింది మరియు సమ్మతి డిక్రీ జారీ చేయబడింది, దాని ప్రకారం సవతి తల్లికి నెలకు రూ.1,100 చెల్లించాలి, ఈ మొత్తాన్ని రాజా చేతిలో ఉన్న ఆస్తులపై ఛార్జీగా కోర్టు ప్రకటించింది. రాజా ఈ మొత్తాన్ని తన మధ్య ఆదాయం నుండి మినహాయించాలని కోరాడు, దీనిని కలకత్తా హైకోర్టు తిరస్కరించింది. ప్రివీ కౌన్సిల్కు అప్పీలులో, లార్డ్ మాక్మిలన్ ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొన్నారు:

"అయితే అప్పీలుదారు తన సవతి తల్లికి చెల్లించిన మొత్తాలు అప్పీలుదారుని 'ఆదాయం' కాదన్న అభిప్రాయాన్ని గౌరవ ప్రధాన న్యాయమూర్తి తోసిపుచ్చడంతో గౌరవ న్యాయమూర్తులు ఏకీభవించడం

లేదు. గౌరవ న్యాయమూర్తులు అభిప్రాయం లో ఇది ఈ విషయం యొక్క నిజమైన దృక్పథం.

సెక్షన్ 3 ద్వారా చట్టం ఒక వ్యక్తి యొక్క 'మొత్తం ఆదాయం' పై వసూలు చేయడానికి లోబడి ఉన్నప్పుడు, అది వ్యక్తికి ఆదాయం గా చేరిన దాని పై వసూలు చేయడానికి ఉద్దేశించబడింది. ప్రస్తుత కేసు లో కోర్టు డిక్రీ సవతి తల్లికి నిర్దిష్ట చెల్లింపు కొరకు అప్పీలుదారు యొక్క మొత్తం వనరులను ఛార్జ్ చేయడం ద్వారా ఆ మేరకు తన నుంచి వచ్చిన ఆదాయాన్ని సవతి తల్లికి మళ్లించింది; ఆ మేరకు ఆమె కోసం అతను పొందేది అతని ఆదాయం కాదు. ఇది అప్పీలుదారుడి ద్వారా తన ఆదాయం లో కొంత భాగాన్ని ఒక నిర్దిష్ట మార్గంలో వినియోగించుకున్న కేసు కాదు, అది అతని చేతుల్లో ఆదాయం గా మారడానికి ముందు అతని ఆదాయం నుండి కొంత మొత్తానికి కేటాయించడం."

(1) (1933) I ఐ. టి. ఆర్. 135.

దీనికి సంబంధించి ప్రివీ కౌన్సిల్‌కు చెందిన మరొక కేసు కూడా చూడవచ్చు. ఆ కేసు *పి. సి. మల్లిక్ v. కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్‌కమ్ టాక్స్, బెంగాల్* [1] లో నివేదించబడింది. అక్కడ ఒక వీలునామాదారు అప్పీలుదారులను అమలుదారులుగా నియమించి, తన అద్వ్య శ్రాద్ధ సందర్భంగా ఆదాయం లో రూ.10,000 చెల్లించాలని ఆదేశించారు. ఈ ఖర్చుల కోసం అమలుదారులు రూ.5,537 చెల్లించి, ఆ మొత్తాన్ని మదింపు ఆదాయం నుంచి మినహాయించాలని కోరారు. మినహాయింపును నిరాకరిస్తూ కలకత్తా హైకోర్టు తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని జ్యుడీషియల్ కమిటీ ధృవీకరించింది మరియు అమలుదారుల చేతుల్లోకి వచ్చే ఎస్టేట్ యొక్క ఆదాయం నుండి మరియు వీలునామాదారు విధించిన బాధ్యతకు అనుగుణంగా చెల్లింపులు జరిగాయని పేర్కొంది. ఆదాయం లో కొంత భాగాన్ని, లేకపోతే దాన్ని అందుకునే వ్యక్తి నుంచి అధిగమించే హక్కు ద్వారా దారి మళ్లించిన కేసు కాదని పేర్కొంది, మరియు *బిజోయ్ సింగ్ దుధురియా కేసు* [2] నుండి కేసును ప్రత్యేకించబడింది.

ఈ కేసులు భారతదేశంలో విస్తృతంగా వర్తింపబడ్డాయి, కానీ కొన్ని కేసుల వాస్తవాలు వ్యత్యాసాన్ని

స్పష్టంగా తెలియజేస్తాయి. *దివాన్ కిషన్ కిశోర్* v. *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్*(3) లో జ్యేష్ఠత్వము సూత్రం ప్రకారం నిర్వహించబడే ఒక అవిభాజ్యమైన ఆస్తి ఉంది, మరియు కుటుంబానికి వర్తించే ఆచారం ప్రకారం, జూనియర్ సభ్యుడికి భత్యం చెల్లించబడుతుంది. మధ్యవర్తిగా వ్యవహరించే డిప్యూటీ కమిషనర్ ఇచ్చిన అవార్డు ప్రకారం మరియు ఎస్టేట్ నిర్వహించు వ్యక్తి మరియు జూనియర్ సభ్యుడి వాళ్ళ తండ్రి వీలునామా ప్రకారం జూనియర్ సభ్యుడికి ఏడాదికి రూ.7,200 చెల్లించాలి. ఈ మొత్తాన్ని అవసరమైన, తప్పనిసరి చెల్లింపు అని మినహాయించాలని , అందువల్ల మదింపు చేయదగిన ఆదాయం ఆ మేరకు తగ్గినట్లు భావించాలని కోరారు. ఈ ఆదాయం కుటుంబం లేదా జ్యేష్ట సభ్యుడి ఆదాయం లో భాగం కాదని, ఎస్టేట్ పై ఒక రకమైన ఛార్జీ అని నిర్ణయించారు. జూనియర్ సభ్యుడికి ఇచ్చే భత్యం, ఒక అవిభాజ్యమైన ఆస్తి విషయం లో, జూనియర్ సభ్యుడి యొక్క వ్యక్తిగత ఆస్తి దాని ఆధారంగా అతన్ని మదింపు చేయవచ్చ మరియు ఒక హిందూ సహ-వారసత్వం అధిపతి దాని సభ్యులకు మెయింటెనెన్స్ ద్వారా ఇచ్చే భత్యాన్ని కుటుంబ ఆదాయం గా అంచనా వేయాలనే నియము వర్తించదు.

(1) (1938) 6 ఐ. టి. ఆర్. 206. (2) (1933) ఐ. టి. ఆర్. 135.

(3) (1933) I ఐ. టి. ఆర్. 143.

ఒకవేళ ఎస్టేట్ విభజితమైనది అయివుంటే మరియు విభజన జరిగి ఉంటే సహ-వారసత్వం నిధుల నుంచి జూనియర్ సభ్యుడికి చెల్లించే చెల్లింపు మరో రకంగా ఉండేదని కూడా అభిప్రాయపడ్డారు. అటువంటి సంధర్భంలో జూనియర్ సభ్యుడికి చెల్లించడం అనేది ఒకరకమైన చార్జి, అది మదింపుదారుడు నుంచి వచ్చే ఆదాయం లో కొంత భాగాన్ని జూనియర్ సభ్యుడికి మళ్లించడం, అది మదింపుదారుడుకి ఆదాయం గా మారిందని చెప్పలేం.

కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్, బొంబాయి v. *మకాంజీ లాల్జీ*(1) లో, ఒక హిందూ అవిభాజ్య కుటుంబం యొక్క ఆదాయాన్ని లెక్కించడంలో, కుటుంబంలో మరణించిన సహ-వారసుని యొక్క వితంతువుకు మెయింటెనెన్స్ కింద చెల్లించిన డబ్బును మినహాయించలేమని పేర్కొన్నారు, మెయింటెనెన్స్

మొత్తాన్ని కోర్టు డిక్రీ ద్వారా ఆదేశించినప్పటికీ, కుటుంబానికి చెందిన ఆస్తులపై ఛార్జీ విధించినప్పటికీ. ఈ కేసు తీవ్రమైన సందేహానికి తెరతీస్తుంది, ఎందుకంటే ఇది *బిజోయ్ సింగ్ దుధురియా కేసు* (2) లో పేర్కొన్న నియమం పరిధిలోకి వస్తుంది; మరియు హైకోర్టు జ్యుడీషియల్ కమిటీ కేసును వేరు చేసినప్పటికీ, అది నిజంగా సంబంధం లేని ఒక ప్రతిపాదికపై వేరు చేయబడిందని అనిపిస్తుంది, అంటే, *బిజోయ్ సింగ్ దుధూరియా కేసు* (2) లో అడ్వకేట్ జనరల్ సవతి తల్లి ఇప్పటికీ అవిభాజ్య హిందూ కుటుంబంలో సభ్యురాలు అనే వాదనను విరమించుకున్నారు అని. ఇది ఒక వ్యక్తిగా మదింపుకు సంబంధించిన కేసు అని, హిందూ అవిభాజ్య కుటుంబానికి మదింపు చేయడం కాదని కూడా ఎత్తిచూపారు.

కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్, బొంబాయి v. డి. ఆర్. నాయక్ (3) లో, మదింపుదారుడు ఒక హిందూ అవిభాజ్య కుటుంబంలో జీవించి ఉన్న ఏకైక సభ్యుడు. వితంతువులకు కొన్ని మెయింటెనెన్స్ చెల్లింపులకు లోబడి, పన్ను చెల్లింపుదారుడు ఒక అవశేష వీలునామా హక్కుదారుగా ఆస్తులను పొందడానికి అర్హుడు అని కోర్టు యొక్క డిక్రీ ఉంది. వితంతువులు కుటుంబ సభ్యులుగా కొనసాగారు. ఆదాయపు పన్ను చట్టంలోని సెక్షన్ 9 వర్తించనప్పటికీ, మెయింటెనెన్స్‌లు చెల్లించిన తర్వాత మిగిలింది మాత్రమే మదింపుదారుని మదింపు చేయదగిన ఆదాయం అని నిర్ణయించారు. అయితే కేసు వాస్తవాలను బట్టి చూస్తే మదింపుదారుని ఆస్తులపై ఛార్జీ ఉండినట్లు తెలుస్తోంది.

(1) (1937) 5 ఐ. టి. ఆర్. 539 (2) (1933) I ఐ. టి. ఆర్. 135.

(3) (1939) 7 ఐ. టి. ఆర్. 362.

ఒక ఛార్జీ సృష్టించే ఆదాయాన్ని వేరొకరికి మళ్లించే అధిగమించే బాధ్యత ఉంటే, అలా చెల్లించిన మొత్తములను మినహాయించవచ్చని జ్యుడీషియల్ కమిటీ నిర్దేశించిన సూత్రాలను కూడా ఈ కేసు సరిగ్గా వెల్లడిస్తుంది.

చివరి కేసును *వి. సి. మల్లిక్* లో మరియు డి. సి. ఐచ్, *విషయంలో* (1) నివేదించిన కేసుతో

పోల్చవచ్చు. అక్కడ వీలునామా ప్రకారం లబ్ధిదారులకు కొన్ని చెల్లింపులు చేయాల్సి ఉంది. ఈ చెల్లింపులను కొన్ని ఇతర వార్షిక భత్యాలతో కలిపి క్రమంగా చెల్లించాల్సి ఉంది. ఆస్తి నుంచి అమలుదారులు మరియు ట్రస్టీలు పొందిన ఆదాయం నుంచి మాత్రమే చెల్లింపులు చేయవచ్చని, ఆ మొత్తాన్ని అమలుదారులు చేతుల్లో ఆదాయంగా మదింపు చేయాలని నిర్ణయించారు. వీలునామా ప్రకారం ఈ మొత్తాలను "నా ఆస్తి ఆదాయం నుండి" చెల్లించాలని పేర్కొన్నారని ఎత్తి చూపారు, అందువలన, ఛార్జీ చేయబడినది మదింపుదారులు, అమలుదారులు ఆదాయం. *పి. సి. ముల్లిక్* v. *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్, బెంగాల్* (2) లో ప్రివీ కౌన్సిల్ నిర్ణయానికి అనుగుణంగా ఈ కేసు ఉంది.

హీరలాల్ విషయం లో, (3) ఒక ఉమ్మడి హిందూ కుటుంబం ఉండేది, మరియు మధ్యవర్తులు ఇచ్చిన రెండు అవార్డుల ప్రకారం, అవి కోర్టు యొక్క నిర్ణయంగా చేయబడ్డాయి, వితంతువులకు కొన్ని మెయింటెనెన్స్ అలవెన్సులు చెల్లించబడ్డాయి. ఈ చెల్లింపులను ప్రత్యేకంగా ఛార్జీగా కూడా విధించారు. చెల్లింపులు తప్పనిసరి కాబట్టి, అధిగమించే ఛార్జీకు లోబడి ఉన్నందున వాటిని మినహాయించాలని నిర్ణయించారు. ఇక్కడ కూడా వితంతువులకు చెల్లించాల్సిన మొత్తాన్ని కుటుంబం నుంచి వారికి ఒక ఛార్జీ రూపంలో అధిగమించే బాధ్యతగా మళ్లించారు మరియు ఆ ఆదాయం ఉమ్మడి హిందూ కుటుంబానికి చేకూరింది అని చెప్పలేం.

ప్రిన్స్ ఖండేరావ్ గాయెక్వార్ v. *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్* (4) లో ఒక కుటుంబ ట్రస్ట్ ఉంది, అందులో వీలునామాదారు యొక్క ఇద్దరు మనుమలకు ఆదాయంలో కొంత భాగాన్ని చెల్లించాలి. వారి తల్లి వేరుగా నివసిస్తుంటే ట్రస్టీలు ఆమెకు ఏడాదికి రూ.18,000 చెల్లించాలి. తల్లి వేరుగా నివసిస్తుండేది, మరియు రెండు దస్తావేజులు అమలు చేయబడ్డాయి వాటి ద్వారా ఇద్దరు మనుమలు తల్లికి సంవత్సరానికి రూ. 15,000 చెల్లించడానికి అంగీకరించారు, మరియు ఆస్తిపై ఒక ఛార్జీ సృష్టించబడింది.

(1) (1940) 8 ఐ. టి. ఆర్. 236. (2) (1938) 6 ఐ. టి. ఆర్. 206.
(3) (1945) 13 ఐ. టి. ఆర్. 206. (4) (1948) 16 ఐ. టి. ఆర్. 294.

తమ బాధ్యతలకు మించి రూ.6,000 చెల్లించిన కుమారులు, ఆ మొత్తాన్ని తమ మదింపు ఆదాయం నుంచి మినహాయించాలని కోరారు, ఈ చెల్లింపు స్వచ్ఛంద చెల్లింపు అయినప్పటికీ, ఇది చెల్లుబాటు అయ్యే మరియు చట్టబద్ధమైన బాధ్యతకి లోబడి ఉన్నదని మరియు ఇది కోర్టులో అమలు పరచవచ్చని మరియు సెక్షన్ 9(1)(4) ప్రకారం ఈ మొత్తాన్ని మినహాయించవచ్చని బాంబే హైకోర్టు అనుమతించింది. కోర్టు డిక్రీ ద్వారా సృష్టించిన బాధ్యతకి, పార్టీల అంగీకారంతో సృష్టించిన బాధ్యతకి మధ్య వ్యత్యాసం లేదు, ఆ బాధ్యత ద్వారా ఆస్తి నుండి వచ్చే ఆదాయం మళ్లించబడినట్లు పేర్కొనవచ్చు, తద్వారా ఈ విషయాన్ని చట్టంలోని సెక్షన్ 9 (1) (4) పరిధిలోకి తీసుకువచ్చేందుకు. ఈ కేసు చట్టంలోని నిర్దిష్ట సెక్షన్‌కు వర్తింపజేసేది మరియు ఆదాయం సమకూరినా లేకపోయినా డబ్బు డిక్రీ ద్వారా సృష్టించబడిన బాధ్యత కాదు. అందువలన ఈ కేసు ప్రస్తుత దానికి భిన్నమైనది, ఆ కేసు యొక్క ప్రత్యేక పరిస్థితులలో అది సరిగ్గా నిర్ణయించబడిందా అని మనం పరిగణించనవసరం లేదు.

వి. ఎం. రఘువలు నాయుడు & సన్స్ v. *కమిషనర్ ఆఫ్ ఇన్‌కమ్ టాక్స్*[1] లో మదింపుదారులు వీలునామా యొక్క అమలుదారులు మరియు ధర్మకర్తలు, వీరు వీలునామాదారు తల్లి మరియు వితంతువుకు మెయింటెనెన్స్ అలవెన్సులు చెల్లించాలి. ఈ అలవెన్సుల మొత్తాన్ని మినహాయించాలని కోరినప్పటికీ క్లెయిమ్‌ను తిరస్కరించారు. న్యాయమూర్తులు సత్యనారాయణ రావు మరియు విశ్వనాథ శాస్త్రి ఈ కేసును *బిజోయ్ సింగ్ దుధూరియా* [2] లోని ప్రివీ కౌన్సిల్ కేసు నుండి వేరు పరిచారు. న్యాయమూర్తి విశ్వనాథ శాస్త్రి, వీలునామాదారు తన భార్య మరియు తల్లిని పోషించడానికి హిందూ చట్టం ప్రకారం వ్యక్తిగత బాధ్యతలో ఉన్నాడని, అటువంటి నిర్వహణ కోసం అతను తన ఆదాయంలో కొంత భాగాన్ని ఖర్చు చేస్తే, అతను తన మదింపు చేయదగిన ఆదాయం నుండి ఆ మొత్తాన్ని మినహాయించలేడని మరియు అమలుదారు పరిస్థితి ఏమి మెరుగ్గా లేదు అని గమనించారు. ఈ మొత్తం కోర్టు డిక్రీ ద్వారా లేదా ఇతరత్రా ఆస్తిపై ఛార్జ్ చేసిన అలవెన్స్ కాదని, పరీక్షకుడికి పొందే అధికారం లేదా హక్కు లేదు. అమలుదారులు అందుకున్న ఆదాయంలో మెయింటెనెన్స్‌గా చెల్లించిన మొత్తం కూడా ఉంది, మరియు

దానిలో కొంత భాగాన్ని బాధ్యతను నిర్వర్తించడానికి వర్తింపజేశారు అని న్యాయమూర్తి సత్యనారాయణ రావు తెలిపారు.

(1) (1950) 18 ఐ.టి.ఆర్. 787 (2) (1933) I ఐ.టి.ఆర్. 135.

చివరిగా ఉదహరించిన కేసు మద్రాసు బాంబే హైకోర్టుది, ఇది తక్షణ కేసులో తీర్పును ప్రభావితం చేసినట్లు తెలుస్తోంది. అది సేథ్ *మోతీలాల్ మానెక్ చంద్* v. *కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్* (1)లో నివేదించబడింది. ఆ కేసులో, ఎ, అతని కుమారుడు బి మరియు ఎ యొక్క భార్యతో కూడిన హిందూ ఉమ్మడి కుటుంబానికి చెందిన ఒక మేనేజింగ్ ఏజెన్సీ ఉంది. ఒక విభజన జరిగింది, మరియు మేనేజింగ్ ఏజెన్సీని విభజించాలని అంగీకరించారు, ఎ మరియు బి మేనేజింగ్ ఏజెన్సీ పారితోషకంలో ఒక్కొక్కరు సగము తీసుకుంటారు, అయితే వారు ప్రతి ఒక్కరూ మేనేజింగ్ ఏజెన్సీ పారితోషకంలో వారి వారి 8 అణాల వాటాలో A యొక్క భార్యకు 2 అణాలు, 8 పైలు చెల్లిస్తారు. ప్రధాన న్యాయమూర్తి చాగ్లా మరియు న్యాయమూర్తి టెండోల్కర్, విభజన దస్తావేజు ప్రకారం, ఎ మరియు బి యొక్క మేనేజింగ్ ఏజెన్సీ కమీషన్ లో కొంత భాగాన్ని మాత్రమే పొందాలని భావించారని మరియు A యొక్క భార్యకు చెల్లించిన మొత్తాన్ని A మరియు B యొక్క ఆదాయాలు గా మారడానికి ముందు దారి మళ్లించారని మరియు మినహాయించవచ్చని నిర్ణయించారు. గౌరవ న్యాయమూర్తులు పుట 741లో ఈ విధంగా పేర్కొన్నారు:

"ఇది ఒక ఛార్జీ అని శ్రీ కోలాహ్ చేసిన వాదనను మేము అంగీకరిస్తున్నాము, కానీ మా అభిప్రాయం ప్రకారం, ఈ ప్రశ్నను నిర్ణయించడం అనవసరం, ఎందుకంటే ఆదాయపు పన్ను చట్టంలోని సెక్షన్ 9(1)(4) కింద, అనగా, స్థిరాస్తులకు సంబంధించి క్లెయిమ్ చేయబడినప్పుడు, స్థిరాస్తులను ఒక నిర్దిష్ట మొత్తాన్ని చెల్లించడానికి ఛార్జ్ చేసిన లేదా తాకట్టు పెట్టిన, మినహాయింపు కోసం చేసిన క్లెయిమ్‌ను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే మాత్రమే ఈ ప్రశ్నకు సంబంధం మరియు ప్రాముఖ్యత ఉంటుంది. ఈ రిఫరెన్స్ యొక్క ఉద్దేశ్యం కొరకు, భాగీరథీబాయికి తన 2 అణాలు, 8 పైల వాటాకు సంబంధించి భాగస్వామ్యంపై

చట్టబద్ధంగా అమలు చేయదగిన హక్కు ఉందని, ఆ మొత్తాన్ని చెల్లించాల్సిన చట్టపరమైన బాధ్యత భాగస్వామిపై ఉందని నిర్ధారణకు వస్తే సరిపోతుంది.

సమస్య వివిధ కోణాల్లో పరిశీలించిన కేసులివి. వాటిలో కొన్ని సూత్రాన్ని సరిగ్గా అన్వయించినట్లు కనిపిస్తాయి, కొన్ని కాదు. కానీ వాటిలోని వాస్తవాల దృష్ట్యా నిర్ణయాల ప్రమాణతను పరిశీలించాలని మేం ప్రతిపాదించడం లేదు. మా అభిప్రాయం ప్రకారం, మినహాయించాలని కోరిన మొత్తం వాస్తవానికి, మదింపుదారునికి అతని ఆదాయంగా చేరిందా అనేది నిజమైన పరీక్ష ప్రతి కేస్‌లోనూ బాధ్యతలు ఉంటాయనడంలో సందేహం లేదు, కానీ బాధ్యత యొక్క స్వభావమే నిర్ణయాత్మక వాస్తవం.

(1) (1957) 31 ఐ. టి. ఆర్. 735.

ఒక వ్యక్తి తన ఆదాయం నుండి వర్తింపజేయవలసిన మొత్తానికి మరియు బాధ్యత యొక్క స్వభావం ద్వారా మదింపుదారుని ఆదాయంలో ఒక భాగం అని చెప్పలేని మొత్తానికి మధ్య వ్యత్యాసం ఉంది. బాధ్యత ద్వారా ఆదాయం పన్ను చెల్లింపుదారుకు చేరకముందే దారి మళ్లిస్తే అది మినహాయించబడుతుంది; కానీ అటువంటి ఆదాయం మదింపుదారునికి చేరిన తరువాత ఒక బాధ్యతను నిర్వర్తించడానికి ఆదాయాన్ని వర్తింపజేయాల్సి వచ్చినప్పుడు, అదే పర్యవసానం, చట్టంలో అనుసరించబడదు. మొదటి రకం చెల్లింపు నిజంగా మినహాయించదగినది మరియు రెండవది కాదు. రెండవ చెల్లింపు అనేది ఒక వ్యక్తి యొక్క స్వంత ఆదాయంలో కొంత భాగాన్ని మరొకరికి చెల్లించాల్సిన బాధ్యత మాత్రమే, ఇది స్వీకరించబడింది మరియు అప్పటి నుండి వర్తిస్తుంది. మొదటిది, ఆదాయం మదింపుదారుడికి చేరదు, అతను దానిని సేకరించినప్పటికీ, అతను దానిని తన ఆదాయంలో భాగంగా కాకుండా, అది చెల్లించాల్సిన వ్యక్తి తరఫున చేస్తాడు. మా అభిప్రాయం ప్రకారం, ప్రస్తుత కేసు, మదింపుదారు తన స్వంత ఆదాయాన్ని పొందిన తరువాత, కుటుంబంలో సభ్యులుగా కొనసాగుతున్న మదింపుదారుని భార్య మరియు పిల్లలు మదింపుదారు యొక్క ఆదాయంలో కొంత భాగాన్ని పొందినది. ఈ కేసు ఆదాయంలో కొంత భాగాన్ని ఒక బాధ్యతను నిర్వర్తించడానికి వర్తింపజేయడానికి

సంబంధించినది మరియు అధిగమించే ఛార్జీ ద్వారా మదింపుదారుడు మరొకరి ఆదాయం యొక్క గ్రహీతగా మారిన కేసు కాదు. ఆస్తిమీద కానీ, దాని ఆదాయం మీద కానీ అధిగమించే ఛార్జీ ఉండి ఉంటే ప్రస్తుత కేసులో పరిస్థితి మరోలా ఉండేది. మా అభిప్రాయం ప్రకారం, ఈ కేసు *బిజోయ్ సింగ్ దుధురియా కేసు* ([1]) లోని నియమానికి వెలుపల ఉంది మరియు *పి. సి. ముల్లిక్ కేసు* ([2]) లో జ్యుడీషియల్ కమిటీ చెప్పిన నియమం పరిధిలోకి వస్తుంది.

ఈ కారణాల వల్ల హైకోర్టుకు పంపిన ప్రశ్నకు ప్రతికూలంగా సమాధానం ఇచ్చి ఉండాల్సిందని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. తదనుగుణంగా హైకోర్టు ఇచ్చిన సమాధానాన్ని రద్దు చేస్తున్నాము మరియు ప్రశ్నకు ప్రతికూలంగా సమాధానం ఇవ్వబడుతుంది. అందువలన ఇక్కడ మరియు హైకోర్టులో ఖర్చులతో అప్పీల్ అనుమతించబడుతుంది.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.

(1) (1933) I ఐ. టి. ఆర్. 135. (2) (1938) 6 ఐ. టి. ఆర్. 206.